

Փ Ո Ւ Ն Ջ

Օ Ր Ա Գ Ի Ր

ԹԻՒ 555

ԵՐԿՈՒՇԱՐԹԻ

1870 ԱՊՐԻԼ 27

Սմեն օր կհրատարակուի, — Հատը 1 փարոյ է: — Պօլիս բաժանորդ ըլլալ ուզողը մէկ տրծաթե Մէճիս պիտի վճարէ 100 թուոց համար: Իսկ գումարաց մէջ 25 գրշ. դարձնալ 100 թուոց համար: Թղթատարութեան ծախքէ ազատ ըլլալով: — Ծանուցման տողը 40 փարոյ է մէկ տեղամի համար: — Լրագրիս վերադրեալ նամակ և ուրիշ ոչ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել առ Տնօրէնն ի Կ. Պօլիս, Ֆինճանճըլար եօզուլու Նոսուֆեան խան վերի յարկ թիւ 12 սենեակը:

Ա Ջ Գ Ա Յ Ի Ն

Այսօր պատրիարքարան ժողովի հրաւիրուած են մայրաքաղաքս գլուխ ուղ տմեն արաւիճանէ կրեալիանք:

— Յայանի է թէ՛ վեց անդամներէ բաղկացեալ կրօնական ժողով մը ալ ունինք: Մենք այնպէս գիտէինք թէ՛ այս ժողովը մինչև հիմա ամեն շարժու մէկ երկու անգամ կանանաւոր նիստ կընէ և կրօնական խնդրաց կարգադրութեամբ կը բաց ընդ հասկառակն մեծաւ զարմանօք լսեցինք թէ՛ մինչև հիմա միայն մէկ նիստ մ'ըրած է:

Կրօնական ժողովոյ այս ընթացքը չկրնար մեղադրանքէ ազատ մնալ: Ժանաւանդ աշտիսի ժամանակի մը մէջ յորում Հայաստանեաց եկեղեցւոյ և կղերականաց դէմ հրապարակաւ խիստ ծանր՝ կշու՝ թշնամական և հայհոյակից յարձակումներ կըլլան:

— Գեր, Բազա՛, եպիսկոպոսի հետ Հայէջատտան ուղերոյ Արթ. Տի.

մութեան վարդապետը՝ օր մայրաքաղաքս կը գտնուի, Գերլանու Առաջնորդ անուանումը է և մէկ քանի օրէն ճամբայ կենէ: — Ուրախութեամբ ի մացանք թէ՛ Տիմութեոս վարդապետը աչեաք եղած՝ դատարանութիւնն անոն արդէն ըրած է, իւր վիճակին մէջ օւսմունքն ու դատարանական թիւնը ընդ հանրացնելու համար:

— Սրեւիկան Հռովմէական ազգայինք շարաթ օրը մեծ բողմութեամբ Բ. Գունը երթալով ազեր սուրիբ մատուցեր են, որպէս զի իրենց պատրիարք մ'ընտրելու հրահան ման ըլլայ:

— Երեմիա եպիսկոպոսը բաւական օրէ ի վեր Սըլադէն ճամբայ ելած ըլլալով՝ կ'ուսացուի որ այս շարժումը քաղաքս կ'հասնի:

Եւ իշեալ քաղաքին մէջ գտնուած առններ, տեղւոյն քահանաներն չարք իրքն խռովարար՝ երկու տարուան համար դադրեցուցեր է քահանայական պաշտօն կատարելէ, բայց անոնք

երկու օր ալ չհնաշանդելով՝ դարձեալ իրենց գործը կշարունակեն եղեր, անդին առիկն տառաջայնութիւն հանելով թէ Վսեմ. կուտակալէն արտօնութիւն տուցած են, որ մեզ դժուարահաւատացի կթուի քանի որ կմտածենք թէ Նորին Վսեմութիւնը՝ ի հաշիվ գիտէ որ եկեղեցական գործերու միջամտելու երբեք իրաւունք չունի և ընդհակառակն վարուած ատենը ծանր պատու փանտառութիւն կը հրաւիրէ իւր վրայ:

Աւետարանից յիշեալ չորս քահանայք՝ որք են Գաբրիէլ, Գրիգոր, Յովսէփ և Վարդան, ամենամեծ վարդապետութիւն ունին այս ծայրագոյն անհնազանդութիւնն ընելու, քանի որ ամեն օր քովերին կը տեսնեն Վեարժու վարդապետ մը՝ որ ազգային Վարչութեան գեմանհնազանդ բոյց բարձրովն անպատիժ կգտնուի: Այս քահանաներն կդռնեն եղեր թէ՛ Պատրիարքարանէն ո՛վ կվախնայ, անոր օրէքը յայտնուած է: Իրաւունք ունին, քանի որ պատրիարքարանը թոյլ կերպիւ կը վարուի:

ԻՍՈՆ ԼՈՒՐԵՐ

Էջլըու մի կուտակալութեան կեդրոսական միւթէսարըֆ անուանեցաւ Կարսի նախագ փութէսարըֆ Էմին Ֆէհիմ փաշա:

— Վանայ միւթէսարըֆ անուանեցաւ Միւնիպ փաշա որ յիշեալ պաշտօնը կվարէ:

— Կարսի կառավարութիւնը Չքլարըի նախորդ կառավարիչ Յաման պէյին յանձնուեցաւ:

— Սթէնքի Շամանեան գետնանտան տաճկերէն քարտուղար կարգեցաւ արտաքին գործոց դիւանին անդամներէն Խալիլ պէյ երրորդ աստիճանի պաշտօնաւոր լծեալ:

— Վէյոզլուի մեծ փողոցին վայրտն ւած չէնքերն կտուելով կամ վար առնուելով պիտի ընդարձակուի:

— Սնյեալ հինգ շաբթի օրը Կրեւէն Ֆէյզ-պարի չոյ ենաւով մայրաքաղաքս հասան 1500 զօրք, զինուորութեան չիջանինն աւարտած ըլլալով:

— Տեղական թղթատարութիւնը այսուհետեւ օրը երեք անգամ պիտի լրթուի, օրերուն երկայնութեան պատճառաւ:

— Ալեմէ լէկի երեք ժամ մօտ անդմը, Պրուսայի աւանդաւորն գողերէ բռնուելով՝ բոլը գտնուած 60000 դրլի մօտ աւանդ դումարն յափըց աւելուեր է:

— Կարիպալտի մէկըանի լրացրաց միջոյաւ յայտարարութիւն բրեր է Խաշաշուց, որ պատրաստուին ոտք ելնելու և Հռոմայ վրայ յարձակելու, յարմար ժամանակն հասած ըլլալով:

Ռուսիոյ կայսրը Կովկասեան կողմերը ճախրելու թիւն ըրած ատենը Տիֆլիս ալ պիտի հանդիպի, և հանդիս տրական կրթութեան հոնգէ մը պիտի ըլլայ եղեր:

— Ան, ետնեղը Ասինյի և Մուշի հողման է մայրաքաղաքս բերուած 20 թիւ թուերուն դատատանը վերջանալով անյետը չորեքշաբթի օրը Վանուշեան հրապարակութեան մէջ աքտորուելու համար ճամբայ հանուելոյն :

— Գոնեայի կուսակալութեան գաւառական լրագիրն ալ մօտեքս պիտի հրատարակուի մէկ կողմէ՝ տաճիկ, և միւս կողմէ՝ յայն լեզուներով : Յատկապէս դ որմակաղ մը մայրաքաղաքս դ աշով տպագրական ունէտքերն հոգաց ու դարձաւ :

— Պօստի քաղաքապետութիւնը որչեղ է որ մատչեալ ք ոյսու հետեւ իրենց խանութներուն մէջ՝ յատկապէս, և այլն, չմերթնեն, այլ յատկապէս սահմանաւոր տեղեր, և տարբ մը վճարեն :

— Սյուսեալ, ինչպէս եւ րոպի ոյ շատ մայրաքաղաքներուն մէջ նոյնպէս և Օսիա կէս օրն իմացուցելու համար թնդ անօթ պիտի արձակուի :

— Մայրաքաղաքիս գաղղիական թատրոնին գերասաններն որ Իւլիոզայում էին, աշտանաւոր ընդունելութիւն չեն գտեր, և գերասանուհւոյն սենեակը դուրս մանելով 13000 ֆրանքի բան դպցեր են :

— Իրանաւու Մարմիններուն պատրիարքը Հռոմ չդադար, և Պատին կամքն չկատարած ըլլալուն համար Պապը քանաղ բանաց զիւ մը դրիելի է հան : Այս գիրը չէ կարգացուեր :

և ժողովուրդը բարկացեր է որ եթէ Պատրիարքը չընդդիմանայ՝ բոլոր Լատին եկեղեցիներն ու դպրոցները և ուրիշ այսպիսի հաստատութիւններ հիմնադրուակ պիտի ընեն և դեր :

— Լսնառնէն մայրաքաղաքիս համար ճամբայ ելած անդգիական չուզենաւ մը ճամբան հոլանտացի առաջատանաւուն մը դարնուելով վերջինը խորատիւր ընկզմեր է բայց նաւապետն ու նասսաութքն չուկնաւն առնուելով մաքսքաղաքս բերուել են :

— Բրէնս Բիէր ասիական Փարիզի մէջ է, և Պելճիւս երթալու համար եղած հրամանին ակամ չընելով կուչունքներ կուտայ եղեր :

— Սպանութեան դործին համար տողանք ու դատաստանական ծախք վճարեր է 171430 ֆրանք :

— Անդգիոյ նախորդ արտաքին գործոց պաշտօնեայեւ նախորդ գլխաւոր պաշտօնեայեւ Փարիզ կցանդուին, յատկապէս երեսփոխանաց ժողովին բանակցութիւններն ու խորհրդածութիւնները լսելու համար : Ասոնց շատ պատիւ կըլլայ և շատ երեկոյ Շաբուէն կայսեր հետ կճաշեն եղեր :

— Ռուսիայէն ու Բրախայէն շատ զինուորական հրամանատարներ Վաղդիա անցած են, Շալոնի բանակատեղին ըլլալիք զինուորական փորձերուն ներկայ գտնուելու համար :

— Նարոլէոն կայսրը մօտեքս պաշ-

տօնեաներէն մէկը ինքնադիր նամա մտկաւ մէկըստից թագաւորին սի տի գրկէ եղեր, մինչեւ հիմա չկոր գաղթած տանիմարքեան խնդրոյն համար կամ յանձնաժողով մը եւ կամ գեոպանաժողով մը կարմուխու նը պատմակաւ :

— Անդ զիոյ թաշուհին, սոխորու թիւն ունի ամեն տարի իւր տաքիքին թոռոյն չափի այլ ու կին տգրատաց հանգերն ու ոտակ չնորհել : Այս տա րի տարիքը 54 եղած ըլլալով ըստ սո վորութեան Զատիկ տօնէն կըլու օր առաջ այնչափ աղքատ անձինք եկե ղեցի բերուեր, եւ չնորհներ եղեր են որմեք թաշուհայն կենաց համար բարեմաղթութիւններ ընելով մեկնե րեն : Այսպէս, ուրիշ աղքատներ ալ ի հարկէ ամենայն չեքմեռանդութեամբ կըբարեմաղթեն թաշուհայն կենաց համար, որպէս զի ուրիշ տա րի մը իր'հր ալ վայելէն անոր չնորհ ները :

— Փարիզի դատապոսանական բարձրադոյն ժողովին տնդամներ'ն յանձնաժողով մը կազմուած է, Նա բոլէոն կայսրը սպաննելու համար կազմուած, եւ երեւան ելած նոր գաւաճանութեան մը հեղինակները հարցաքննելու համար : Փարիզացիք այս միջոցին այս խնդրով ալ զբաղած են :

— Փարիզի մէջ փորձով գտեր են թէ հաւաք աչքերը կուրցունելով ե թէ մութ տեղ մը պահուին, աւելի

դէր կըլլան : Այսպէս կընեն եղեր հիմա բազմաթիւ մարդիկ :

— Աւստրիաց կայսրը ներում չնորհեր է Վիեննա ի մէջ հրապարակուող լըրադրաց դատապարտեալ խնդրա պետներուն :

— Աւստրիոյ Հէսթ մարէշալը որ մէկ քանի անգամ լինուորական ընդ հանուր հրամանատարութեան պաշ տօն վստած է, վախճան'ր է 80 տա րեկան հասակին մէջ :

— Յունաստանի թագաւորին Սե րայա ուղեւորութիւնը եւ մնացեր է, վերջին դէպքին պատճառաւ :

— Իտալիոյ թագաւորը ջերմ'ի հիււանդութեամբ պառկած է եղեր :

— Ռուսիոյ գահաժառանգ իշխա նին եւ Վաղդիսլան զկապանին մէջ վէճ մը ծագելով առաջինը ապտակ մը ինկնուց'ր է երկրորդին : Ասոր վրայ մահամարտութեան հրաւիրեր է իշխանը, բայց կայսրը լսել' ու թող չէ տուեր եւ իշխանին հրամայեր է որ հառաքում տայ :

Ռուսիոյ կառավարութիւնը յատ կապէս մանաժողով մը զրկելով Վար շախտ, այրել տուեր է բոլոր այն ըրքերն ու տետրալները, որոնցմով աղային աւատութեան վրայ եւ Ռու սական քաղաքականութեան գէմ խօստայած է :

— Անդ զիոյ գահաժառանգ իշխա նըն ու իշխանուհին մօռեղս Բեգըը պուրկ պիտի երթան :

ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ ՏԵՐ
ՀԱՅԿ : Ս. ԱԼԱԶԱՃԵԱՆ
ՏՊԱՐԱՌԻԹԻԻՆ ՏԻՐՈՆ ԿԱՐԱՊԵՏԻԱՎ
ԵՐԱՄԻՅԱՆ ԽԱՆ